

Östanbäcks kloster

Enhetens kyrka

Enhetens kyrka som allmänheten kan besöka.

Klostret och Enhetens kyrka

Enhetens kyrka är öppen för allmänheten. I kyrkan finns ett 30-tal ikoner, bl.a. ikonerna föreställande de tolv apostlarna, målade av Marianne och Bo Glans, Västra Frölunda.

Från klostrets hemsida: sedan går man runt på klosterområdet eller går in i kyrkan, tar in atmosfären av stillhet och bön kring kapell och kyrkogård samt besöker Ambrosius ljusbod. För detta mottager Klostret med tacksamhet en gåva av 100 kr/person till Enhetens kyrka.

Från hemsidan <http://www.munkljus.se/ostanbackskloster/> :

Ett benediktinkloster inom Svenska Kyrkan. Grundat 1970 och invigt 1975.

De gamla skolhusen: nuvarande gästhuset från 1875 och klosterhuset/skolan, byggt 1926.

Den 17 januari 2008 fick planerna på "Enhetens Kyrka" mer konkret form; i modellen av kyrkohuset, ritat av arkitekten Bo Svalby, med bred uppbackning för insamlingen till kyrkan av biskopar och kyrkoledare från många samfund. 2012 kunde vi så öppna kyrkan och preliminärt ta den i bruk.

Klostrets hemsida <http://www.ostanbaeck.se/>:

Heliga Korsets och Profeten Elias Kloster i Östanbäck invigdes en glödhets sommar dag, den 20 juli 1975 av dess biskop, förut i Bukoba, Tanzania, Professor Bengt Sundkler, vid den tidpunkten bosatt i Uppsala. Då slöt bygdens folk upp med vagnar utanför den gamla skolsal som nu vigdes till klosterkapell så att alla hundratalet deltagare i bänkar på vagnarna genom de öppna fönstren kunde följa med i det som hände: Efter fyra hundra års avbrott kom klosterlivet för män tillbaka till Svenska kyrkan. Kvinnorna var minst tjugo år före. Officiellt bekräftades det av dess biskopar sexton år senare. Här gav fyra bröder sina löften under Benedikts regel och vigdes till munkar i en tradition som de första kända kristna förkunnarna i vårt land tillhörde, Ansgar, David. Femton år tidigare hade tre av dem i dåvarande kapellet i Stiftsgården i Rättvik bildat Heliga Korsets Brödraskap, som hade ett centrum mellan 1965 och 1970 i prästgården i Västerås-Barkarö. Orden i 1 Kung 17:2 till profeten Elia: Gå och göm dig vid bäcken ... som österifrån faller ut i Jordan upplevdes första dagen bröderna hörde om den nerlagda skolan i Östanbäck i juli 1970 som en kallelse dit.

Konst i Enhetens kyrka

De tolv apostlarna.

Meterhöga målningar av Marianne och Bo Glans, Västra Frölunda, www.boglans.se:

Jakob, Johannes och Petrus.

Paulus, Andreas och Matteus.

Bartolomeus, Judas Tadeus och Tomas.

Filippos, Lukas och Markus.

Övrig konst i kyrkan

St Göran och draken. Ikonmålning, gåva från St Petersburg.

Anna själv tredje, gåva av ikonmålarna Bo och Marianne Glans.

Joakim Nordlund, Sala Silvergruva: *Anna själv tredje* var skyddshelgon för bergsmän. *St Barbara* var gruvarbetarnas skyddshelgon.

I Sala sockenkyrka, Mariakoret, finns Albertus Pictors målning *Den heliga Anna, Marias moder*, skyddshelgon för bergsmän.

Wikipedia: Begreppet "*själv tredje*" åsyftar en huvudperson som ingår i en grupp vars totala antal nämns.

Den helige Birgitta av en finsk ikonmålare. Gåva till kyrkan.

Överst: Mariaikon från St Petersburg, ca 1900.

Mitten: *Xenia*, St Petersburgs skyddshelgon.

Wikipedia: *Xenia av Sankt Petersburg*, född mellan 1719 och 1730, död omkring 1803, helgon inom den ryska ortodoxa kyrkan. Hon var gift med överste Andrej Fjodorovitj Petrov och efter makens död var hon verksam under 26 år som en Kristi dåre i Sankt Petersburg. Hon blev helig dåre genom att efter sin makes död klä sig i makens kläder och säga att hon var han. Hon lämnade samtidigt sitt hem, gav bort allt hon ägde till de fattiga, och kom aldrig mer tillbaka, utan vandrade resten av sitt liv runt på St. Petersburgs gator.

LängsT ner: Skyddshelgon från Moskva.

Absiden (halvrundad utbyggnad) i kyrkan.

Broder Birger: *I Johannes uppenbarelsebok finns de tolv ädla stenarna, de tolv grundstenarna för nya Jerusalem. Vi lät göra tolv fönster – olika färgsättningar som ska likna ädelstenarna. De tillverkades av Petra Thorgren, Sala/Hägersten.*

Petra Thorgren, f. 1974, www.pust.se: *De tolv gjutna fönstren i koret i Enhetens kyrka är gjorda på beställning av klostret. Tanken med symbolik och färgvalet är deras. Jag har visat alternativ/prover och sedan genomfört enligt deras önskemål.*

Alla rutor är gjutna i engångsformar, och de är alltså olika. Slumpen har varit inbjuden som medskapare av struktur, "mönster" och bubblor.

Muren vid takfoten symboliserar nya Jerusalems mur med tolv portar. Ikonerna är målade av Marianne och Bo Glans, Västra Frölunda efter intentioner från Bengt Olov Källde (1936-2014), konstnär, konservator och heraldiker.

Vänstra delen av absiden. Fr.v. *Den helige Benedikt*, profeten *Elia* i mitten, sedan *Guds moder Maria*, överst två ärkeänglar – *Gabriel* och *Mikael*.

Mittdelen av absiden. Kristus Pantokrator.

Wikipedia: *Pantokrator* (grekiska 'den allsmäktige') kallas en bysantinsk bröstbilsframställning av Kristus som allsmäktig härskare, vanligen i en kyrkas kupol eller absid. Jesus framställs med stora ögon, liten mun, smal näsa och med långa fingrar. Jesus brukar avbildas med höger hand lyft för att välsigna, hållande en smyckad eller uppslagen bok i vänster hand. Han har skägg och huvudet omges av en gloria.

Längst upp ses serafer – "änglar som far runt".

Wikipedia: Serafer är i judisk och kristen tradition en grupp änglar som uppvaktar Gud när han sitter på sin tron, medan de ropar Helig, helig, helig. Seraferna är sexvingade; med ett par täcker de ansiktet därför att de står så nära Gud. I den kristna traditionen, är seraferna de högsta änglarna.

Högra delen av absiden. Fr. v. *Johannes döparen*, sedan *Den heliga Helena med korset* (hon återfann det heliga korset i Jerusalem och var moder till kejsar Konstantin). Den heliga Helena är med för att Östanbäcks kloster är vigd till det heliga korset – Det Heliga korsets Brödraskap. T.h. *David av Västmanland* – förlagan av Bengt Olov Kälde finns i Davidsgården, Rättvik.

Tabernakel – sakramentskåp där man förvarar det överblivna från nattvarden.
Gåva från katolska församlingen i Västerås.

Replik av ikonen *Den Helige Ingrid av Skänninge*. Gåva från kriminalvården i Skänninge. T.v. på ikonen kriminalvårdens sigill. Kupolen är en bild av kapellet i anslutning till fängelset i Skänninge.

Under: Monstrans från Indien.

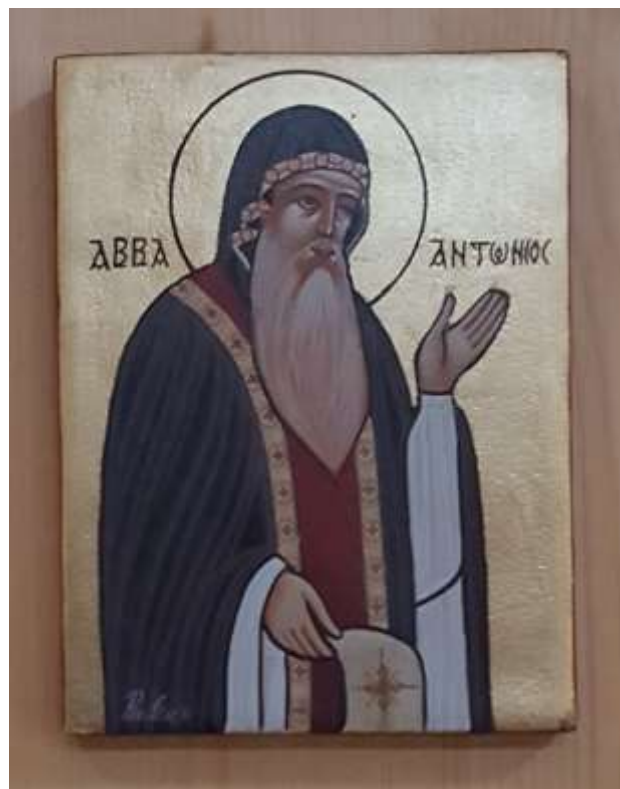

Upptill. Ikon målad av en luthersk nunna i Lettland. Gåva till Enhetens kyrka.

Nertill. *Jesu dop*. Ikon målad av en grekisk deltagare vid en ikonkurs i Norrland. Gåva till Enhetens kyrka..

Nattvarden. Broderad av modern till en diakon från Indien.

Den helige Antonius. Koptisk ikon, gåva från patriarken Tawadros II av Alexandria.

Arbetsmodell för Enhetens kyrka av arkitekten Bo Svalby,

Guds moder. Ikon från Ukraina, gåva till Enhetens kyrka.

Den helige Martin. Glasmålning från Lettland, placerad i ett fönster en trappa ner i kyrkan.

Altaret med scener ur Jesu liv.

Konstnär Eginio Weinert (1920-2012). Gåva från en katolsk församling i Ruhrdistriktet, Tyskland.

<http://www.beholdingthesacred.com/eginio-weinert.html>: Eginio Weinert gick in i det benediktinska klostret Münzerschwarzach vid fjorton års ålder. Förlorade sin högra i en explosion 1945. I mitten av 1950-talet öppnar han sin studio i Köln och senare i Barcelona. År 1963 hade han sitt första möte med påven Paul VI och började producera helig konst för religiösa institutioner i hela Europa, inklusive flera uppdrag av påven Paul VI och påven St. Johannes Paul II.

Från Avlidna Salakonstnärers biografiska sammanställning över Ulla Hamsten:

Johnny Ekman i maj 2017:

Under 2004-2005, i ungefär ett och ett halvt år, gick Rut Kebbon och jag hos Ulla Hamsten för att lära oss måla ikoner. Utöver den gedigna undervisningen i ikonmåleri berättade Ulla episoder från sitt händelserika liv, som jag delvis tog upp på ljudband. Vi fick uppleva Ullas fantastiska minne, hennes intelligens och rappa repliker.

Bland annat berättade Ulla om hur det gick till när bröderna kom till Östanbäcks kloster, efter det att tanken på Ölsta skola som kloster gått i stöpet, eftersom munkarna inte kunde bo under samma tak som Ulla. Men munkarna var förtröstansfulla i tron på att finna en lämplig lokal och sa till Ulla att "vi måste höra vad Gud vill".

Ulla berättar fortsättningen:

- Ja, sa jag, det är inte lätt att få besked av honom, men försök!

Så reste munkarna till Norge för att träffa andra munkar och nunnor i något slags konvent. Då sa jag, får jag telefonnumret dit för om nu Gud vill att ni ska få Östa skola, då kommer någon och erbjuder mig en lägenhet för alla vet att jag tycker det är för stort och jobbigt med den här skolan. Jag fick telefonnumret och adressen.

Så gick jag till jobbet på kronofogdemyndigheten och dit kom det en karl som hette Per Hallström. Han hade en madrassfabrik i Östanbäcks skola.

Han svor alltid och var väldigt otrevlig, så jag brukade inte prata med honom. Men den gången när han kom så frågade han:

- Är det någon man kan tala med här?

- Jaddå, sa jag, kommissarien är inne. Hur är det i Östanbäck då?

- Det är ett helvete! sa han.

- Jaså, är det ett helvete - jag har hört att det är en madrassfabrik, är det samma sak?

- Nä, men jag vill sälja den där jävla skolan och det är ingen fan bla bla bla bla.

- Jag ordnar med försäljningen, sa jag, där ska det nog bli kloster.

- Ja, kan ni ordna det ska ni få en slant

- Det ska jag ordna, sa jag.

Jag skrev till bröderna. Det är ju fantastiskt – när man erbjuder Gud en skola då blir det två skolor: "Tror ni Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?"

Och då hade bröderna, som hade en förteckning över vad de skulle läsa under dina dagliga sju bönestunder, läst i Första Konungaboken, kapitel 17, där det står så här:

Och Herrens ord kom till honom; han sade: Gå bort härifrån och begiv dig österut, och göm dig vid bäcken, som österifrån rinner ut i Jordan. Din dryck skall du få ur bäcken, och korporna har jag bjudit att där förse dig med föda.

Det är ju ett ordentligt besked! Så skulle de åka hem samma dag. Så går dom ut i receptionen och frågar om det har kommit något brev eller meddelande till oss? Ja, det är ett brev här.

Så slår dom upp brevet och läser det jag skrivit, "Tror ni Gud vill att ni ska bo i Östanbäck?"

Ja, sa broder Bengt, det har vi just läst i bibeln!!

De ringde till mig när de kom på andra sidan gränsen in i Sverige och sa: Vi vet att vi ska bo i Östanbäck.

Jag sa att jag möter er vid avtagsvägen i Gullvalla in till Östanbäck. När de då kommer in i en skola i Västmanland så satt en stor plansch på väggen med Visby domkyrka. Det borde ju ha varit Västerås domkyrka. Men tre av bröderna var prästvigda i Visby domkyrka, så de kände sig speciellt välkomna. Så man kan få svar.

Ulla Hamsten, Ikonen med Elias, tempera på pannå, 29 x 26 cm. Tillhör Östanbäcks kloster.

När de firade 25-årsjubileum för några år sedan, målade jag en ikon med profeten Elia och östanbäcken som rinner. I ikonens satte jag in en skata eftersom jag kallade min butik för Skatboet. Och på andra sidan vägen vid klostret bodde de gamla fröknarna Borgstedt. Deras pappa hade varit lärare i Östanbäck och de byggde sig på andra sidan vägen ett eget litet hus. Dom kallade jag då för korparna eftersom han sa att 'korpar ska förse dig med föda'. Dom hade mycket välfärgat svart hår ända till dom dog.

Sedan flyttade en kille in som hette Bengt Oskar och var väldigt begiven på flaskor, så jag målade en alika också!

Jag målade också in en kungsfågel, för kungen hade ju varit där och hälsat på. Jag blev ju fotograferad och presenterad för honom. Så sedan sa jag att nu kallar jag mig för Hovmoster!